

РЕШЕНИЕ

№ 4411

гр. София, 02.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 03.12.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева, като разгледа дело номер **3192** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.21ж от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) във връзка с чл.145 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Х. Т. Раджаб Б., ЛНЧ: 70000762588, представил се като лице без гражданство, [дата на раждане] в П., със съдебен адрес: [населено място], [улица], оф.9, чрез адв.И., срещу Отказ рег.№ 5364р-5050/11.03.2020 г. за предоставяне на статут на лице без гражданство на територията на Република България, издадена от Директора на дирекция "Миграция" в Министерството на вътрешните работи.

В жалбата са изложени доводи, че така оспорената заповед е издадена при съществено нарушение на административно-производствените правила и в нарушение на материалния закон. Подробни съображения излага в депозираната жалба. От съда се иска да отмени като незаконосъобразна оспорената заповед и да върне преписката на административния орган със задължителни указания по тълкуване и прилагане на закона. В съдебно заседание, жалбоподателят редовно уведомен не се явява и не се представлява. От процесуалния му представител е депозирана молба с вх. № 38010/02.12.2020 г. и писмена защита, с която от съда се иска да отмени оспорената заповед по изложените в жалбата съображения, представя съдебна практика на Европейски съд по правата на човека. Претендира сторените по делото разноски по представен списък.

Ответникът – Директорът на дирекция "Миграция" в МВР, с молба вх.№ 37616/30.11.2020 г. е представил писмена защита с приложени доказателства. По същество иска от Съда да отхвърли депозираната жалба. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Със Заявление рег.№ 538200-9496/31.05.2019 г. Х. Т. Раджаб Б., [дата на раждане] е сезирал Директора на дирекция "Миграция" в МВР с искане за предоставяне на статут на лице без гражданство. В заявлението чужденецът не е посочил номер на национален документ за самоличност. Декларирал е, че на територията на Република България на 31.03.2012 г., няма предоставено право на пребиваване на територията на Република България. Към заявлението е приложено удостоверение за раждане, издадено от Посолство на държавата П.. С чужденеца е проведено интервю съгласно чл.63б ППЗЧРБ, с което са установени личните му данни. По време на интервюто същият е потвърдил декларираното в заявлението, че няма налични документи за самоличност и пътуване.

С писмо рег.№ БС-31-2327/11.06.2019 г. от ДАНС – Териториална дирекция Б. е изразено становище, че ДАНС не възразява молителя да получи статут за пребиваване в Република България, тъй като същият не представлява заплаха за националната сигурност (л.41).

С писмо рег.№ 536400-11532/24.06.2019 г. на Заместник – директор на дирекция "Миграция" до Х. Т. Раджаб Б., е изискано представяне на документ за постоянно или дългосрочно пребиваване на територията на Република България. З. е уведомен, че при непредставяне на така изисканите документи, производството по молбата за предоставяне на статут на лице без гражданство ще бъде прекратено. В отговор на писмото жалбоподателят е депозирал молба от 27.06.2019 г., в която е посочил, че няма нормативно изискване за представяне на документа.

До жалбоподателя е изпратено повторно съобщение рег.№ 536400-19589/15.10.2019 г. от Заместник-директор на дирекция "Миграция", с което на основание чл.63г, ал.2 ППЗЧРБ е изискано представяне на документ за законно пребиваване на територията на Република България на чужденеца. Същият е уведомен отново за последиците при непредставяне на изискания документ. С писмо от 22.10.2019 г. жалбоподателят е потвърдил предишния си отговор от 27.06.2019 г.

В тази връзка е издадена е Заповед рег.№ 5364з-2053/23.10.2019 г. на Директора на дирекция "Миграция", с която е прекратено административното производство по предоставяне на статут на лице без гражданство на територията на Република България на Х. Т. Раджаб Б.. Основанието за издаване на заповедта е чл. 21е, т. 5 от ЗЧРБ, а именно: поради непредставяне в указания срок на допълнително изискани данни или документи, необходими за производството по предоставяне на статут на лице без гражданство, без уважителни причини за това. Указаната заповед е оспорена по съдебен ред, като с Определение № 9992 от 20.12.2019 г., поставено по адм.дело № 13546/2019 г. по описа на АССГ, издадената заповед е потвърдена. С Определение № 2481 от 17.02.2020 г., постановено по адм.дело № 1377/2020 г. по описа на ВАС, определението на АССГ е отменено и заповедта е отменена, като административната преписка е върната на административния орган за произнасяне по подаденото заявление за предоставяне на статут на лице без гражданство в РБългария.

След извършени справки в АИС на МВР и въз основа на приложенияте от молителя документи е установено, че същият пребивава незаконно на територията на Република България към датата на депозиране на заявлението. Установено е, че чужденецът няма разрешено право на пребиваване на територията на Република България. От страна на молителя е представено Удостоверение за раждане, издадено от Посолството на П. в С., в което е посочено, че същият е палестинец, той и неговите родители са родени в П..

Във връзка с установеното е издаден оспореният в настоящото производство Отказ рег.№ 5364р-5050/11.03.2020 г., от Директора на дирекция "Миграция" в МВР, с която Х. Т. Раджаб Б. е отказано предоставяне на статут на лице без гражданство на основание чл.21д, т.4 ЗЧРБ, поради това, че не е изпълнено изискването на чл. 21б, ал. 1 от ЗЧРБ.

От страна на ДАБ при МС в хода на съдебното производство е представена административна преписка на Х. Т. Раджаб Б., от която се установява, че по отношение на същия е налице висящо производство по предоставяне на международна закрила (прил.1, с.81).

При така установеното от фактическа страна Съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима. Жалбоподателят е адресат на акта, засегнат е неблагоприятно от обективизираното в същия властническо волеизявление, поради което има правен интерес от оспорването му. Жалбата е насочена срещу индивидуален административен акт, подлежащ на пряк съдебен контрол за законосъобразност. Същата е депозирана в преклузивния 14-дневен срок. На 17.03.2020 г. жалбоподателят е запознат с обжалвания отказ на език, който владее, видно от удостоверителното му изявление в същия смисъл, обективизирано върху акта, а жалбата е подадена на 25.03.2020 г. с вх.№ 5364-5786 (л.5).

Заповедта е издадена от компетентен административен орган, в кръга на предоставените му правомощия, съгласно Заповед № 8121К-1498/19.04.2016 г., с която Н. Н. е назначен на длъжността Директор на дирекция "Миграция" – МВР (л.75).

Заповедта отговаря на изискванията на ЗЧРБ, тъй като съдържа формално изводи за отказа и законовото основание за издаването и от формална страна.

Съдът счита издаденият отказ за правилен и законосъобразен, като съображенията в тази насока са следните:

Безспорно е, че Конвенцията за статута на лицата без гражданство от 1954 г. определя лицето без гражданство като лице, което не се разглежда като гражданин от нито една държава в съответствие с нейното законодателство, а това от своя страна изисква да бъде извършен и анализ на начина, по който тази държава на практика е прилагала своите закони в конкретния случай. Освен това следва да бъде проследено и историческото развитие на палестинското гражданство, предвид представеното удостоверение на молителя и фактът, че същият е роден в П.. В тази връзка Съдът ще съобрази и значението на удостоверението за раждане (л.38-гръб-л.39) със значението придадено му от Споразуменията от О., подписани през 1994 г., с отбелязването на обстоятелството, че дори липсата на документи за гражданство не може да обоснове извода, че едно лице е без гражданство (в тази връзка Съдът ще използва и информацията, съдържаща се на страницата на N. Refugee Council - Undocumented and

Stateless: the P. P. Registry and Access to Residency and I. D. in the Gaza Strip). В тази връзка следва да бъде съобразено и обстоятелството, че спорът следва да бъде решен при съобразяване на обстоятелството на неприложимост на нормите на международната закрила (доколкото това съдебно производство не е образувано по направено искане за предоставяне на международна закрила), независимо от обстоятелството, че видно от административната преписка, представена от ДАБ при МС е, че спрямо жалбоподателя е налице висящо административно производство по молба за предоставяне на международна закрила.

Анализът на тези правни норми, съобразяването на обстоятелството на гражданството като основно човешко право, приложимото според настоящия съдебен състав законодателство в Държавата П. (проследено хронологично), а именно P. N. Charter, 1964, the D. of I., 1988, the D. of P., 1993, the B. Law, 2002, 2003, the Draft P. C., съобразени с представените и събрани по делото доказателства, води до извода за законосъобразност на оспорения административен акт.

Съгласно чл.15 от Всеобщата декларация за правата на човека всеки човек има право на гражданство. Съгласно чл.5 от Международната конвенция за премахване на всички форми на расова дискриминация, в съответствие с основните задължения, посочени в чл.2 на тази конвенция, държавите – страни по конвенцията се задължават да забранят и премахнат расовата дискриминация във всичките ѝ форми и да гарантират правото на всеки на равенство пред закона, особено при ползването на следните права – правото по б.д, iii, е правото на гражданство. Съгласно чл.24, ал.3 от Международния пакт за граждански и политически права всяко лице има право да придобие гражданство. Съгласно чл.9 от Конвенцията за намаляване на случаите на лица без гражданство договарящите се държави не могат да лишават лице или група от лица от тяхното гражданство на расови, етнически, религиозни или политически основания. Процесният случай не се отнася до предоставянето на международна закрила.

Притежаването на гражданство или националност на съответната държава се приема от международното публично право като обстоятелство, което има значителен ефект за всяко едно лице. То е свързано и с възможността на лицето да пребивава и да се завърне в страната си. Това обстоятелство е ясно изразено в чл.13, ал.2 от Всеобщата декларация за правата на човека, съгласно който всеки човек има право да напусне всяка страна, включително своята, и да се връща в страната си, както и в чл.12, ал.4 от Международния пакт за граждански и политически права, съгласно който никой не може да бъде произволно лишен от правото да влезе в собствената си страна. В общ коментар № 27 на Комисията на ООН за правата на човека се посочва, че правото на човек да влиза в собствената си страна показва специалната връзка, която съществува между този човек и тази страна, като това право има различни аспекти. То включва и правото на човека да остане в собствената му страна, то включва не само правото на човека да се завърне в страната си след като я е напуснал, но то дава също така правото да се завърне в страната си за първи път, ако е бил роден извън тази страна.

Интерамериканският съд по правата на човека определя гражданството като политическата и юридическата връзка, която свързва едно лице с дадена държава и го привързва към нея с отношения на лоялност и вяност, давайки му по този начин право на дипломатическа закрила от тази държава (решение от м. май 1999 г. по дело Castillo-Petruzzi и др. срещу П.). Както и се посочи, съгласно чл.1, § 1 от Конвенцията за статута на лицата без гражданство, лице без гражданство означава

лице, което не се разглежда като гражданин на нито една държава в съответствие с нейното законодателство. Несъмнено е, че посочената дефиниция има много широк обхват. През 1949 г., преди приемането на конвенцията за бежанците, в доклада, подготвен от Икономическия и социален съвет на ООН, в част III посочва, че са налице две категории лица без гражданство – лица без гражданство *de jure* и лица без гражданство *de facto*.

Лицата без гражданство *de jure* са тези, които не са граждани на никоя държава, защото или поради рождение или пък впоследствие те не са получили гражданство или защото по време на живота си те са загубили своето гражданство и не са придобили ново гражданство. Лицата без гражданство *de facto* са тези, които напускат страната на която са граждани повече не се ползват от защитата и подкрепата на националните власти или поради причината, че тези власти отказват да им дадат тази защита и подкрепа, или пък защото те самите са отхвърлили защитата и подкрепата на държавата, на която са граждани.

Анализът на посочената дефиниция води до извода, че тя не препраща към правата, с които разполагат лицата с гражданство, нито към реда за предоставяне на гражданство или пък за достъпа до гражданство. Поради тази причина определянето дали едно лице се разглежда като гражданин в съответствие със законодателството на дадена държава предполага анализ на начина, по който тази държава на практика е прилагала своите закони за гражданството, поради което в процесния случай това несъмнено означава да се направи преглед на съответните закони на държавата, с която лицето има привързаност, в процесния случай Държавата П.. Следва да се съобрази и обстоятелството, че родителите на жалбоподателя са родени също в П..

Така представеното удостоверение за раждане на жалбоподателя, издадено от компетентните органи, удостоверява, че същият е неин гражданин, и в случая именно този документ е доказателство за наличието на гражданство. По отношение на тълкуването на дефиницията, така както същата е определена в чл.1 от Конвенцията за правата на лицата без гражданство от 1954 г., настоящият съдебен състав възприема тълкуването, дадено в Наръчника за защита на лицата без гражданство на В. от 2014 г. Съгласно това тълкуване (раздел В, общи заключения) чл.1, § 1 от Конвенцията, следва да се тълкувано с обичайното значение на текста, но в контекста и като се отчита предмета и целта на конвенцията. Както се посочва в преамбюла и в подготвителните текстове, предмета и целта на конвенцията е да осигури на лицата без гражданство най-широкото ползване на основните права и свободи. Всяко лице се смята за лице без гражданство от момента, от който е налице изпълнение на условията по чл.1, § 1 от Конвенцията. По този начин всяко едно заключение, направено от държава, или пък от В., че едно лице изпълнява условията по чл. 1, параграф 1 от конвенцията има по-скоро декларативен, а не конститутивен характер. Нормата на чл.1, § 1 от Конвенцията следва да бъде анализирана, като се раздели на две части – лицето да не се разглежда като гражданин от държавата в съответствие с нейното законодателство (едната част) и от нито една държава (втората част). Съгласно наръчника, когато се определя дали едно лице попада в обхвата на чл.1, § 1 е по-разумно от практическа гледна точка първо да се разгледа дефиницията в нейната първа част, тъй като това не само ще стесни обхвата по отношение на държавите, с които лицето има определена привързаност, но също така ще предостави възможността да не се вземат предвид образуванията, които не попадат в обхвата на понятието за държава съобразно разбирането на международното право.

Независимо, че дефиницията по чл.1, § 1 е формулирана по негативен начин – не се счита за гражданин на която и да е държава, изследването по отношение на обстоятелството дали едно лице е лице без гражданство е ограничено до държавата, с която съответното лице има привързаност – в частност раждане на нейната територия, произход, брак, придобиване на постоянно местожителство (в процесния случай – произход, доколкото родителите на жалбоподателя са палестински граждани, родени в [населено място]. В някои случаи това обстоятелство може да ограничи изследването само по отношение на една държава, какъвто е настоящият случай (Държавата П.).

Установяването на обстоятелството дали едно лице не се счита за гражданин на съответната държава съобразно нейното право изисква внимателен анализ на обстоятелството как държавата прилага националното си право за всеки отделен случай, като това представлява комбинация от установяване на фактите и правото.

Установяването на това обстоятелство предполага проследяване на историческото развитие на палестинското гражданство и в тази връзка следва да се има предвид информацията, съдържаща се в изследването "P. Nationality and C., current C. and F. P., Asem Khalil, E. U. I., F., R. Schuman Centre for A. Studies".

Съгласно информацията, съдържаща се в това изследване, П. е част от О. империя почти четири века (1517 г. – 1917 г.). През 1917 г. в П. се установява т.нар. "Британски мандат". По време на този мандат (1917 г. – 1922 г.) палестинците остават *de jure* граждани на О. империя. През 1922 г. на конференцията в С. Р., Л. на нациите връчва на Великобритания мандата за П., като обяснява това с необходимостта от установяване в страната на политически, административни и икономически условия за безопасното образуване на еврейски национален дом. В преамбюла е включена и т.нар. декларация "Б.." Според мандата, Великобритания се задължава да се способства за придобиването на палестинско гражданство от страна на евреите, които изберат П. за място на своето постоянно местожителство (чл. 7). През 1922 г. британското правителство приема т.нар. Конституция на П., която обаче не регламентира пряко въпроса с гражданството, но в чл. 59 отбелязва, че що се отнася до термина чужденци, то той няма да включва гражданите на О. империя (без обаче да посочва кои са гражданите на О. империя). Този акт е променен през 1935 г., като чл. 59 посочва, че чужденци са всичките тези лица, които не са палестински граждани. Съгласно Закона за палестинското гражданство от 1925 г. гражданите на О. империя в П. се считат за граждани на П.. Всъщност този закон за палестинското гражданство от 1925 г. за първи път посочва ясно кои лица се определят като палестински граждани, както и при какви обстоятелства може да се придобие и да се загуби палестинско гражданство.

Периодът, който следва Британския мандат е началото на разделянето на П. на три териториално-политически зони (И., Западния бряг и Ивицата Газа), като това разделение обуславя и различните правни системи, които съществуват в тези зони.

След войната пред 1967 г. между И. и съседните страни Е., Й. и С., И. окупира Ивицата Газа и установява военно управление в района. Израелската политика в окупираните палестински територии се регулира чрез военни заповеди, които обичайно се издават в два идентични екземпляра за Западния бряг и за Ивицата Газа, всяка една подписана от съответния военен командир. Първата военна заповед е издадена през м. юни 1967 г. и обявява Ивицата Газа и Западния бряг за затворени военни територии. Влизането и излизането от двете зони е предмет на разрешение, издавано от съответните израелски власти. През 1972 г. израелските власти одобряват т.нар. "общо разрешение", което позволява свободното движение на палестинците между И., Ивицата Газа и Западния бряг. В началото на войната в Залива през 1991 г. този разрешителен режим е отменен и отново се изисква индивидуално разрешение.

През м.септември 1967 г. И. организира преброяване на всички палестинци в Ивицата Газа и

Западния бряг, като резултатите са отразени в регистрите на населението, водени от израелската администрация. Палестинците, обитаващи окупираните палестински територии по това време се считат от И. като неграждани и като чужди граждани. Палестинците, които по време на преброяването се намират извън окупираните палестински територии, са изключени от регистрите на населението. Тези, които са включени в регистрите на населението е възможно, и е въведено изискването да направят искане за издаване на лични карти, издадени от И.. На палестинците, включени в регистрите на населението се издават лични карти, които носят израелски идентификационен номер, като по този начин израелските власти на контролните пунктове имат достъп до цялата информация по отношение на съответното лице. В регистрите на населението се включват също така и децата, на които поне единият от родителите е вписан в регистъра на населението. За тези, които не са включени в регистрите на населението, единственият начин, по който палестинците, които не са включени в тези регистри да придобият правото на пребиваване в окупираните палестински територии е чрез т. нар. "процес на обединяване на семействата". Процесът на обединяване на семейството е процес, чрез който палестинците, включени в регистрите на населението може да направят искане за издаване на разрешение за пребиваване в окупираните палестински територии от името на член на семейството – съпруг, деца, родители, братя или сестри. В началото на 1973 г. И. започва да ограничава този процес, разрешавайки само отделни случаи. На 22 август 1993 г. израелските власти въвеждат годишна квота за одобряването на 2000 обединявания на палестински семейства. На 28 септември 1995 г. израелският министър-председател и ръководителят на Организацията за освобождение на П. подписват израелско-палестинското временно споразумение относно Западния бряг и Ивицата Газа, с което е създадена Палестинската автономия, давайки възможност на палестинците за ограничени мерки за управление на Западния бряг и на Ивицата Газа. Докато Палестинската автономия започва да издава палестински лични карти (след подписването на споразумението) И. продължава да осъществява контрол на почти всички пунктове за достъп до окупираните палестински територии. По отношение на всички палестинци, които притежават лични карти, издадени от Палестинската автономия, но съдържащи данни, които не съответстват на данните, съдържащи се в израелските бази данни, са задържани на пропускателните пунктове.

Преди изборите през 1996 г. за Палестински законодателен съвет, Палестинската автономия приема Изборен закон, който дава правото на глас на палестинците, като определя палестинеца, като лице, което е родено в П. (на територията, определена като такава по време на Британския мандат, или има правото на палестинско гражданство съобразно правото, което е в сила за този период (б."а"), е родено в Ивицата Газа или на Западния бряг, включително Й. (б."б"), независимо от мястото на раждане, един от неговите родители отговаря на изискването по б."а" (б."в"), няма гражданство на И. (б."г"). По този начин палестинско гражданство се признава на всички лица, родени на територията на окупираните палестински територии, както и на лицата, чиито родители са родени там, независимо от обстоятелството дали те са включени в регистрите на населението. Не се отрича обаче обстоятелството, че независимо от правото на Палестинската автономия да определя кой е палестински гражданин, на практика И. продължава да контролира кой се включва в регистрите на населението, но за целите на издаването на документи за самоличност, право на пребиваване и свобода на движение. Не се отрича и обстоятелството, че възможността на гражданин на П. да се завърне в страната си на произход, пресичайки границата на съседните държави или да са завърне в окупираните палестински територии зависи от обстоятелството на вписване на лицето в регистрите на населението, които се водят от И..

В тази връзка Съдът съобрази информацията, съдържаща се в страницата на N. Refugee Council - Undocumented and Stateless: the P. P. Registry and Access to Residency and I. D. in the Gaza Strip), относно възможността на жалбоподателя за достъп до Ивицата Газа. Съгласно тази информация възможността за достъп до тази територия е или през границата с И. – през

Erez/Beit Hanoun С. или през Е. - през Rafah С.. Влизането/излизането през границата с И. е като възможност най-вече за хуманитарни мисии, дипломати, журналисти, както и палестинци, които имат нужда от медицинско лечение. За повечето палестинци в Ивицата Газа, включително и тези, които притежават палестински паспорт не е възможно влизането на територията на Ивицата Газа през този пункт. Единствената възможност остава през границата с Е. през Rafah С., като това е единственият пункт, през който може да се влезе в окупираните палестински територии, който не се администрира от И.. На практика, обаче този пункт физически е под контрола на правителството на Е. и египетските власти определят правилата за преминаване през него. Съгласно информацията, съдържаща се в посоченото изследване, за да влязат в Е., палестинците следва да представят валиден паспорт и палестинска лична карта с израелски номер, както и египетска входна или транзитна виза. Посочва се също така, че палестинските мъже под 40 години срещат големи трудности относно влизането си в Е., като малка група от тези лица се допускат да влязат в Е., освен, ако не докажат необходимост от медицинско лечение. Дори и на лицето, искащо да влезе на територията на Ивицата Газа да бъде издадена египетска виза, това обстоятелство не означава автоматично, че същото може да влезе там през границата с Е.. Това е така, защото този пункт е отворен само няколко дни през месеца, като например през 2015 г. от януари до септември е бил отворен само за 27 дни.

По отношение на завръщането на палестинците без гражданство в окупираните палестински територии, не е възможно влизането без притежаването на лична карта с израелски номер, която, обаче се издава само на палестинците, които са обитавали тези територии при извършеното преброяване през 1967 г. Египетските власти контролират отварянето на този пропускателен пункт, като от м. май 2018 г. той е отворен, с изключение на януари 2019 г., когато е бил затворен за 14 дни. Обикновено, палестинците, които се завръщат в Ивицата Газа се ескортират с военен конвой от летището в К. до пропускателния пункт, като пътуването обичайно отнема от 48 часа до 72 часа (информация, съдържаща се в доклад, изготвен от Датската служба по имиграция, Р., Access and Residency for P. in the W. B., the Gaza Strip and E. J., 2019). Палестинската национална харта, приета през 1964 г. на конференцията, на която е създадена и Организацията за освобождение на П. използва думата "народ" 19 пъти, в разпоредбите, относими за палестинците, като посочва също така, че палестинският народ е част от арабската нация. През 1988 г. се приема Декларацията за независимостта, като съобразно същата палестинският народ има правото на държава.

Въпросът, обаче относно възможността на жалбоподателя да се завърне в страната си на произход и свързаният с него въпрос относно това дали невъзможността да се завърне представлява преследване е въпрос, на който се дължи предимно отговор по време на производството по предоставяне на международна закрила, каквото несъмнено не е производството, развило се пред Директор на Дирекция "Миграция". Дори, обаче съобразяването на тези обстоятелства не може да обуслови извода за неправилност на обжалвания административен акт. Защото изводите на административния орган са правилно съобразени с единственото обстоятелство дали жалбоподателят би могъл да се определи като лице без гражданство по смисъла на Конвенцията за лицата без гражданство и по смисъла на приложимите разпоредби от Закона за чужденците в Република България. В тази връзка Съдът съобрази информацията, съдържаща се в доклада на Dr Mutaz M Quafisheh (Situation in the State of Palestina), професор по международно право в Университета в Х., Държавата П., представен на 15 март 2020 г. пред I. Criminal Court. В доклада си Dr Mutaz M Quafisheh посочва, че по отношение на населението на Държавата П., почти всички държави, включително и И. определят постоянните обитатели на Западния Бряг, включително и на Ивицата Газа, като палестински граждани. Тези граждани притежават паспорти на Държавата П. и се определят като нейни граждани дори от тези страни, които не са признали официално Държавата П.. Дипломатическите мисии на различни държави поставят входни визи на палестинските паспорти. Палестинците притежават граждански права на територията на

Държавата П. Именно като граждани, за разлика от чужденците, палестинците могат да участват в избори, да бъдат избирани в местни избори, да заемат държавна служба, да бъдат министри или съдии, да притежават недвижима собственост, да участват в политически партии.

Правният спор в случая се свежда относно изпълнението на дефиницията на лице без гражданство, така както тя е определена в чл.1, § 1 от Конвенцията, а именно да не се счита за гражданин на никоя държава съобразно нейното законодателство.

Същата дефиниция се съдържа и в ЗЧРБ. Именно тази дефиниция е обстоятелството, което следва да се съобрази при преценката на подаденото заявление от жалбоподателя. Целта на конвенцията е да защити уязвимостта на лицата без гражданство, като им даде възможността да се ползват от всички основни права в най-пълнен обем. Тази конвенция не посочва как държавите да определят дали едно лице е без гражданство, за разлика от Конвенцията за бежанците, където за определянето на едно лице като бежанец определящото е дали то изпитва основателен страх от преследване, дали не е налице преследване поради някоя от причините, посочени в конвенцията и дали е налице основателен страх. В тази връзка, Съдът съобрази ръководството на В. на ООН.

Жалбоподателят е именно този, който следва да докаже отрицателният факт, че е лице без гражданство. Това доказване, обаче е различно от доказването по Конвенцията за бежанците, когато молителят следва да докаже, че изпитва основателен страх от преследване на някое от основанията, посочени в Конвенция за бежанците. Защото стъпките, които следва да предприеме едно лице, за да докаже, че е лице без гражданство са такива, които това лице може да направи без страх от преследване. Лицето, поискало предоставянето на статут на лице без гражданство има възможността да събере всички необходими документи в тази насока, както по отношение на неговата националност, така и по отношение не правото му на пребиваване в съответната страна. Той може също така да се обърне към съответното посолство или консулство за формалното признаване на неговия статут, както и да направи искане да му бъде разрешено завръщане в страната му на произход.

В процесния случай жалбоподателят е обосновал искането си, а също така и жалбата си пред съда само на обстоятелството, че не притежава документ за гражданство. Липсата на документ за самоличност не може да определи безсъмнено едно лице като лице без гражданство. Молителят, не е предприел, не е осъществил действия по отношение на изясняване на своя статут, като не е направил необходимите запитвания до посолството на Палестинската държава в Република България. Неговата позиция несъмнено е различна от позицията на лице, претендиращо и търсещо международна закрила.

Настоящият съдебен състав, съобразява и обстоятелството на съществуване на концепцията, че едно лице е лице без гражданство, когато то не може да се завърне в страната си на произход. В процесния случай това обстоятелство, обаче не е установено в административното производство от молителя, доколкото от него не са били предприети подобни действия (от събраните по делото доказателства не се установява предприемането на подобни действия). От събраните по делото доказателства всъщност се установява обстоятелството, че чужденецът е направил искането си за признаване на лице без гражданство след като е отхвърлена молбата му за предоставяне на международна закрила с Решение № 4-ОК/11.01.2019 г. на Интервюиращ орган на ДАБ при МС. От друга страна, както се установи от представената от ДАБ при МС административна преписка е, че към датата на съдебното производство по отношение на жалбоподателя е налице висящо производство по предоставяне на международна закрила по подадена такава последваща молба.

По този начин жалбоподателят в това съдебно производство е пропуснал да докаже, че е лице без гражданство по смисъла на чл.1, § 1 от Конвенцията, защото с оглед на обстоятелството, че неговите родители са граждани на Палестинската държава, родени в Газа, той е имал възможността да докаже, че не е гражданин на Палестинската държава, но не е сторил това. В процесния случай от събраните по делото доказателства дори не се установява

обстоятелството жалбоподателят да е направил съответното искане да се завърне в Държавата П.. Той не е направил подобно искане до компетентните органи в посолството на Държавата П. в Република България.

От събраните по делото доказателства не се установяват причини, поради които жалбоподателят не може да посети посолството на Държавата П. в Република България и не може да иска снабдяването с документи, които биха установили неговия статут на гражданин на Държавата П., или пък на лице без гражданство. Напротив, като доказателство по спора е представено удостоверение за раждане от посолството на Държавата П. в Република България, в което е отразено, че чужденецът е палестинец.

Следващият въпрос, който се поставя е свързан с компетентния орган по отношение на гражданството, и същият ще бъде разгледан с оглед на компетентността на консулските органи (с оглед на представените по делото доказателства). Изрично в т.40 от Ръководството на В. се посочва, че консулските органи биха могли да се разглеждат като компетентен орган по отношение на гражданството, когато лицето търси помощ от консулската служба например по отношение на подновяването на паспорт, или пък по отношение на изясняването на въпроса за тяхното гражданство. Тук се обхващат именно случаите, когато се дава отговор на искане, направено от друга държава по отношение на изясняване на гражданството на едно лице. Това е сторил и българският административен орган, като е поискал и събрал необходимата информация от посолството на Държавата П. в Република България, като издаденото удостоверение съдържа изричното отбелязване, че лицето е палестинец.

При съобразяване на приложимите норми на Конвенцията за статута на лицата без гражданство и на ЗЧРБ, както и на събраните по делото доказателства следва извода, че чужденецът не може да се определи като лице без гражданство. Настоящият съдебен състав счита, че следва да се съобрази обстоятелството, че обхватът на дефиницията по чл.1, § 1 от Конвенцията за правата на лицата без гражданство не се определя от това дали съответното лице притежава гражданство, което му дава възможност ефективно да упражнява правата си, а се определя от това дали съответното лице изобщо притежава гражданство. Действително, понякога съществува много малка разлика между това едно лице да е признато като гражданин на държава, но да е третирано като такова от обстоятелството изобщо да не е признато като гражданин на държавата. Между тези две обстоятелства съществува разлика – докато при първото обстоятелство въпросът е свързан с правата, които дава гражданството, то при второто обстоятелство въпросът е свързан с гражданството изобщо. Нормата на чл.1, § 1 от Конвенцията за правата на лицата без гражданство не изисква релевантна връзка между лицето и държавата, за да може съответното лице да се определи като гражданин на съответната страна. Концепцията за тази релевантна връзка се използва по принцип, за да може да се определи дали държавата има възможността да осъществи дипломатическа защита в полза на лице, което притежава няколко гражданства, или когато се оспорва гражданството.

Възможно е едно лице да бъде гражданин на една държава, дори когато същото не е родено там, или пък дори когато няма постоянното си живеене там. Всъщност, релевантният критерий е дали съответната страна счита съответното лице за неин гражданин или не. Възможно е също така една държава да има две или повече категории граждани, които да не могат да упражняват по идентичен начин правата си, но за целите на чл.1, § 1 от Конвенцията за правата на лицата без гражданство, тези лица са граждани на държавата и не могат да бъдат определени като лица без гражданство. Дали едно лице може да се определи като гражданин на съответната страна съобразно нейното законодателство, изисква, както се посочи и по-горе, оценка на гледната точка на самата държава. В процесния случай установените обстоятелства не позволяват да се направи извод, че жалбоподателят е лице без гражданство.

Изходът на спора определя като основателна заявената от ответника претенция за заплащане на разноски по делото. В тази връзка на ответния орган следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в минимален размер от 100,00 лв., съобразно разпоредбата на чл.78, ал.8 ГПК (ДВ, бр.8 от 2017 г.) вр.с чл.37 от Закона за правната помощ и чл.24 от Наредбата за

заплащането на правната помощ.

Така мотивиран и на основание чл.21ж от ЗЧРБ, Административен съд-София град,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. Т. Раджаб Б., ЛНЧ: 70000762588, представил се като лице без гражданство, [дата на раждане] в П., със съдебен адрес: [населено място], [улица], оф.9, САК срещу Отказ рег.№ 5364р-5050/11.03.2020 г. за предоставяне на статут на лице без гражданство на територията на Република България, издаден от Директора на дирекция "Миграция" в Министерството на вътрешните работи.

ОСЪЖДА Х. Т. Раджаб Б., ЛНЧ: 70000762588 да заплати на Дирекция "Миграция", Министерство на вътрешните работи юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв. (сто лева).

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването на страните за неговото изготвяне.

СЪДИЯ: